

Nederlandse vliegenvangsten (Diptera: Syrphidae, Conopidae, Bombyliidae, Asilidae, Therevidae, Stratiomyidae)

door

V. S. van der GOOT

ABSTRACT. — Diptera Brachycera records from the Netherlands (Diptera: Syrphidae, Conopidae, Bombyliidae, Asilidae, Therevidae, Stratiomyidae). Records of rare or remarkable Dutch Diptera Brachycera are listed. The Syrphidae *Epistrophe diaphana* (Zetterstedt), *Melangyna ericarum* (Collin), the Therevidae *Thereva valida* Loew, *T. strigata* (J. C. Fabricius), *T. cinifera* Meigen, and the Conopidae *Myopa strandi* Duda are new to the Dutch fauna. *Thereva subfasciata* Schummel has to be struck from the list of Dutch Diptera.

Behalve een aantal opmerkelijke vangsten vermeld ik ook nog in het kort bijzonderheden van enkele vindplaatsen. Dit laatste om in latere jaren vergelijking mogelijk te maken met dan behaalde vangresultaten door anderen. Het zijn vindplaatsen waar ik al enkele jaren verzameld heb. Voor zover niet anders vermeld betreffen het vangsten van zweefvliegen (Syrphidae).

Over het bos van het Psychiatrisch Ziekenhuis Vogelenzang, juist in de provincie Zuid-Holland gelegen, gaf ik reeds enkele inlichtingen (V. d. Goot, 1981). De vliegbloemen zijn voornamelijk Fluitekruid (*Anthriscus silvestris* (L.) Hoffm.), meidoorn (*Crataegus spec.*), boterbloem (*Ranunculus spec.*) en Zevenblad (*Aegopodium podagraria* L.). Gevangen werden daar *Melangyna ericarum* (Collin), nieuw voor de Nederlandse fauna (♂, 19.V.1980), *Epistrophe melanostomoides* (Strobl) (♂, 19.V.1980), *E. melanostoma* (Zetterstedt) (♀, 18.V.1978; ♂, ♀, 18.V.1979; ♀, 11.V.1980) en *Pipiza luteitarsis* Zetterstedt (♂, 18.V.1979). Dit zijn overal in Nederland zeldzame soorten. Bijzonder voor het kustgebied waren in dit bos de volgende vangsten: *Heringia heringi* (Zetterstedt) (♂, 18.V.1979; ♀, 28.V.1979), *Dasysyrphus lunulatus* (Meigen) (♀, 28.V.1980), *Melangyna umbellatarum* (J. C. Fabricius) (2 ♀♀, 28.V.1980), *M. triangulifera* (Zetterstedt) (♀, 28.V.1980; ♀, 1.VI.1980), *Megasyrphus annulipes* (Zetterstedt) (♂, 18.V.1978) en *Xylota lenta* Meigen (2 ♂♂, 18.V.1978; ♂, 28.V.1980). Opvallend was het voorkomen van de Bombyliide *Hemipenthes morio* (Linnaeus) (2 ex., 28.V.1980). Eerder (Van der Goot, l.c.) besprak ik het talrijk voorkomen van de Grote Narcisvlieg (*Merodon equestris* (J. C. Fabricius)) en van een kleine Narcisvlieg (*Eumerus tuberculatus* Rondani) in dit bos aan de rand van een groot oppervlak aan bollenvelden.

Aan de zuidgrens van Heemstede ligt het park Groenendaal. Het beste verzamelde ik daar op de schermbloemen langs de paadjes aan de zuidzijde van dit bos: op Fluitekruid, Zevenblad en Bereklaauw (*Heracleum sphondylium* L.). Over het voorkomen van de zeldzame Stratiomyiide *Sargus bipunctatus* (Scopoli) berichtte ik al (Van der Goot, 1979a). Deze soort zag ik op 3.X.1980 weer in een dozijn exemplaren (alle ♀♀). Verder verzamelde ik de Bombyliide *Hemipenthes morio* (2 ex., 23.VI.1979). Bijzonder voor het kustgebied waren op deze vindplaats de volgende zweefvliegvangsten: *Heringia heringi* (♂, 19.V.1978), *Brachyopa scutellaris* Robineau-Desvoidy (♀, 19.V.1978; 2 ♀♀, 19.V.1980), *Epistrophe grossulariae* (Meigen) (2 ♀♀, 19.VIII.1980), *Melangyna triangulifera* (♀, 19.V.1979; ♀, 19.VIII.1980), *M. guttata* (Fallén) (♀, 19.VIII.1980), *Megasyrphus annulipes* (♂, 2.VIII.1978), *Xylota lenta* (♂, 23.VI.1979), *X. sylvarum* (Linnaeus) (♂, 19.VIII.1980) en *Criorhina berberina* (J. C. Fabricius) (♀, 23.VI.1979).

In het deel van het kustgebied tussen Heemstede en Vogelenzang zijn nog enkele opmerkelijke losse vangsten gedaan. Aan de noordrand van Vogelenzang nam ik langs een rij laanbo-

men een grote hoeveelheid *Brachyopa scutellaris* waar. Van deze soort verzamelde ik daar toen 8 ♂♂ en 2 ♀♀. Ook *Ferdinandea cuprea* (Scopoli) kwam op deze bomen voor. Het volgende jaar was de hele rij gekapt. Dat kwam waarschijnlijk door de slechte stand: het is bekend dat de larven van *Brachyopa* spec. en van *Ferdinandea* spec. leven in uitvloeiend sap van loofbomen, vaak veroorzaakt door vraat van de Wilgehoutrups (*Cossus cossus* (Linnaeus)). Het blijkt uit deze waarnemingen overigens dat zowel *Brachyopa scutellaris* als *Ferdinandea cuprea* in poldergebied op een rij laanbomen kunnen voorkomen. Dit maakt verspreiding van deze soorten naar geïsoleerde, nieuw-aangelegde bossen mogelijk (zoals naar het Robbenoordbos bij Den Oever, waar ik beide soorten evenwel nog niet heb waargenomen). *Brachyopa scutellaris* ving ik verder ook nog in Heemstede in het fraaie landgoed Leijduin (3 ♂♂, 22.V.1978). Deze soort komt dus in dit gedeelte van het kustgebied vrij talrijk voor. Eveneens in Leijduin werden verzameld *Epistrophe melanostoma* (♀, 22.V.1978) en *Megasyrphus annulipes* (♀, 22.V.1978). Het is opvallend dat in het kustgebied de exemplaren van de laatste soort veel kleiner zijn dan de dieren gevangen in het binnenland. *M. annulipes* komt in het kustgebied overal, zij het zeldzaam voor. Ik ontving nog een exemplaar van het Urker bos, Noord-oostpolder, ook een klein dier (♀, 19.V.1977, leg. R. van Diggelen).

Aan de westrand van Bentveld verzamelde ik de in het kustgebied en duinen zeer zeldzame *Platycheirus* (*Pachysphyria*) *ambiguus* (Fallén) (♀, 5.V.1978). Verder naar het noorden bezocht ik nog enkele malen het bos Marquette te Heemskerk. Talrijk was daar een Kleine Narcisvlieg (*Eumerus tuberculatus*: 35 ex., 29.V.1978; 8 ex., 29.VII.1978). Ook werd er gevonden *Brachyopa scutellaris* (♂, 17.V.1978) en exemplaren van *Melangyna triangulifera* en van *Criorhina berberina* werden er gezien. In Marquette verzamelde ik het beste op de schermbloemen langs het beekje in het bos.

In de Wieringermeer bekeek ik de westrand van het Robbenoordbos bij Den Oever en een klein stukje ruderaal bos ten westen van Wieringerwerf, aan de overkant van de snelweg. *Melangyna triangulifera* (♀, 31.V.1979) bleek het Robbenoordbos bereikt te hebben. Andere bossoorten daar gevonden waren *Epistrophe eligans* (Harris) en *Dasysyrphus venustus* (Meigen), beide in bos in Nederland gewoon. Aan de westzijde van Wieringerwerf vond ik op de bloemen van Wilde Peen (*Daucus carota* L.) *Melangyna guttata* (♂, 13.IX.1977) en ik zag een tweede exemplaar. Eveneens was op deze vindplaats *Eumerus strigatus* (Fallén), een der Kleine Narcisvliegen, talrijk (17 ex., 13.VI.1977, vele tientallen gezien; 11 ex., 3.VI.1979). In 1977 ving ik tussen de dieren van deze soort de in Nederland veel minder talrijke *E. sogdianus* Stackelberg (♂, 13.VI.1977). De voedselplanten van deze *Eumerus*-soorten in de Wieringermeer zijn me onbekend. Er worden Worteltjes (*Daucus carota* subsp. *sativus* (Hoffm.)), Uien (*Allium cepa* L.) en Aardappels (*Solanum tuberosum* L. Arcang.) gekweekt en alle drie kunnen in aanmerking komen.

Bij Amsterdam op het opgespoten land bij de Basisweg zag ik honderden exemplaren van *Cheilosia velutina* Loew op bloemen van Wilde Peen (verzameld: 14 ♂♂, ♀, 17.VII.1975; 54 ♂♂, 29 ♀♀, 28.VII.1975). Daartussen vlogen enkele exemplaren van *C. impressa* Loew (♂, 28.VII.1975; ♂, ♀, 29.VII.1975; ♂, ♀, 14.VIII.1977). Bij Sloterdijk op het opgespoten land vond ik vijf exemplaren van *Chrysotoxum festivum* (Linnaeus) (2 ♀♀, 31.VII.1977; 2 ♀♀, 8.VII.1979; ♀, 24.VII.1979) en deed ik de meest noordelijke vondst van *Pipizella varipes* (Meigen) in het westelijk kustgebied (2 ♂♂, 8.VII.1979). Reeds eerder zag ik deze soort aan de snelweg bij Leiden, nu op de rand van het talud van de Coentunnelweg. Het is mogelijk dat ze zich in het westen verspreidt langs de droge zandlichamen van de snelwegen. *Chrysotoxum festivum* blijkt het dus zonder bos te kunnen stellen en is blijkbaar meer beperkt tot zandgrond dan tot bos.

Mijn overige vangsten werden vrijwel allemaal gedaan in de droge zandgebieden van het binnenland. Vangt men daar, dan valt op het vrijwel geheel ontbreken van de in rijkere bossen zeer talrijke *Cheilosia pagana* (Meigen). Jaren geleden zag ik eens een ♀ van deze soort in een

afgebroken stengel van Fluitekruid kruipen (Barendregt, 1978: 19). Kort geleden is dit dier inderdaad uit de wortels van deze plant gekweekt (Stubbs, 1980). Het ontbreken van de voedselplant op voedselarme zandgrond zal wel de oorzaak zijn van het weinig frequente voorkomen van *C. pagana* op de Veluwe. Opmerkelijk is ook dat *Criorhina berberina* in deze arme bossen weinig te vangen is. De larven van deze soort leven in molm van loofbomen. Grote oppervlakten naaldbos zijn voor deze soort niet gunstig. Goed onderhouden van commerciële bossen evenmin. Bovendien is de larve van *C. berberina*, voor zover me bekend, nooit in molm van berkebomen gevonden.

Over 1979 valt weinig te vermelden. Het seizoen in 1980 kenmerkte zich o.a. door zeer talrijk voorkomen van *Epistrophe grossulariae* op diverse vindplaatsen (Hulshorst: 21 exemplaren verzameld; Apeldoorn, Echoput: 10 exemplaren). Deze soort vertoont een karakteristiek patroon: een aantal jaren wordt ze weinig gevangen om dan in een bepaald seizoen talrijk op te duiken. Verder zijn de ♂♂ over het algemeen schaars. Onder de 31 exemplaren van 1980 bevonden zich echter niet minder dan 15 ♂♂. Eveneens was opvallend het talrijk voorkomen in 1980 van diverse soorten van het genus *Chrysotoxum* Meigen. Vooral was dit op te merken op boterbloem en braam (*Rubus* spec.) bij de Echoput te Apeldoorn. Over deze vindplaats berichtte ik al in het kort (Van der Goot, 1979b). Daar is indertijd *Neocnemodon latitarsis* (Egger) in groot aantal verzameld (Van der Goot, 1980). Dit talrijk voorkomen (overigens op verscheidene vindplaatsen) bleek beperkt te zijn tot 1978. In latere jaren trof ik de soort nog zelden aan en dan uitsluitend bij de Echoput (♂, 6.VIII.1979; ♂, 23.VII.1980). Ook bij de Echoput verzamelde ik in 1980 *Xanthogramma pedisequum* (Harris) in aantal (11 exemplaren) zonder deze soort in een ander jaar daar ooit gezien te hebben. *X. pedisequum* wordt zelden in aantal verzameld, meestal in een of twee exemplaren per vindplaats. *Didea alneti* (Fallén), een zeldzame soort, was in 1980 bij de Echoput vrij talrijk (in mijn verzameling ♂, ♀, 22.VII.1980; ♂, 2 ♀♀, 23.VII.1980; twee andere exemplaren weggegeven). Al deze notities vermeld ik om nog eens te benadrukken dat men vele jaren in Nederland moet verzamelen om een goede indruk te krijgen van de talrijkheid van de zweefvliegsoorten door de jaren heen. Men doet er goed aan te vermijden een bepaalde soort algemeen te noemen, omdat men hem in een of ander seizoen in aantal verzamelde. Ook het omgekeerde is mogelijk: in 1980 waren de soorten van de *Sphaerophoria menthastri*-groep, normaal gewoon in heidevelden, weinig talrijk. Dat kan veroorzaakt zijn door het verwoestend optreden van het heidehaantje (*Lochmaea suturalis* (Thomson)). Voorlopig kan men echter het weinig talrijk voorkomen van de bewuste *Sphaerophoria*-soorten uitsluitend als een enkelvoudig verschijnsel opvatten. Omdat de toestand van onze heidevelden langzaam achteruit gaat is het echter goed de situatie in het oog te houden.

Opmerkelijke vangsten bij Apeldoorn, omgeving Echoput, waren verder *Xylota xanthocnema* Collin (♂, 23.VII.1980), *Megasyrphus annulipes* (♂, 22.VII.1980; ♀, 23.VII.1980; van de omgeving van het nabij gelegen Aardhuis: 2 ♀♀, 15.VI.1980), *Pipiza quadrimaculata* (Panzer) (2 ♀♀, 7.VI.1979; 2 ♀♀, 5.VI.1980; ♀, 30.V.1980), *Melangyna umbellatarum* (♀, 5.VI.1980), *Parasyrphus annulatus* (Zetterstedt) (♀, 7.VI.1979; 2 ♂♂, ♀, 5.VI.1980; 2 ♀♀, 30.VI.1980 en van de omgeving van het nabij gelegen Aardhuis: ♀, 15.VI.1980) en *Chrysotoxum octomaculatum* Curtis (♂, 5.VI.1980; ♀, 6.VII.1980). Bijzonder was de vangst van de zeldzame Conopide *Conops strigatus* Wiedemann in Meigen (♀, 23.VII.1980; 3 ♂♂, 10.VIII.1980). Tevens is vermeldenswaard de vangst van de vrij zeldzame Asilide *Rhadiurgus variabilis* (Zetterstedt) (♀, 5.VIII.1980). Over *Parasyrphus annulatus* zou ik willen opmerken, dat men er goed aan doet alle zeer kleine exemplaren van de *Parasyrphus vittiger*-groep te verzamelen. Vrijwel altijd vangt men dan *P. annulatus*, verreweg de zeldzaamste van de drie soorten van deze groep. Van *Chrysotoxum octomaculatum* ving ik elders op de Veluwe nog exemplaren aan de zuidwestrand van Vierhouten (♀, 29.VIII.1979) en tussen Epe en Tongeren (♂, 18.VI.1980). Merkwaardig is dat de zeer kleine terrasvijvertjes van het restaurant De Echoput in deze kurkdroge omgeving blijkbaar toch soorten aantrekken, die waterlarven hebben of tot moeras beperkt zijn. Ik

vermeldde reeds (Van der Goot, 1979b) *Sphegina clunipes* (Fallén) (waterlarven), ving een ♀ van *Eurhimyia lineata* (J. C. Fabricius) (waterlarven) en een ♂ van *Cheilosia fraterna* (Meigen) (larve in Kale Jonker (*Cirsium palustre* (L.) Scopoli: Stubbs, 1980), een moerasplant. Ook werd daar gevangen een ♂ van *Sericomyia silentis* (Harris) (larve in voedselarme vennetjes), maar dat is niets bijzonders. De ♂♂ van deze soort zwerven overal in kurkdroge omgeving rond, de ♀♀ vangt men echter vrijwel steeds bij vennetjes.

Een vindplaats, waar ik vrij veel verzamelde, was de omgeving van het station Hulshorst. Op het stationsterrein staan enkele wilgen (*Salix* spec.), enkele honderden meters ten westen van het station, juist ten zuiden van de spoorlijn, bevinden zich enige laatbloeiende Krenteboompjes (*Amelanchier ovalis* Med.), verder bloeien in deze omgeving Zevenblad en braam (de laatste zowel bij het station als langs de Leuvenumse beek, aan de overzijde van de grote autoweg). Een zeldzame soort, daar verzameld, was *Metasyrphus nielseni* Dušek et Láska (♂, 2.V.1980; ♀, 6 ♀♀ 4.V.1980, respectievelijk op paardebloem (*Taraxacum* spec.) en Krenteboompje). Minder zeldzame soorten, maar nog wel vermeldenswaard, zijn *Dasysyrphus nigricornis* (Verrall) (♂, 2.V.1980; 9 ♂♂, 4.V.1980; alles op Krenteboompje), *Megasyrphus annulipes* (2 ♀♀, 4.V.1980, ook op Krenteboompje) en op braam *Parasyrphus annulatus* (♀, 12.VI.1980). Verder weer op Krenteboompje *Melangyna triangulifera* (5 ♂♂, 2.V.1980; 5 ♂♂, ♀, 4.V.1980). De vangsten op Krenteboompje worden hier nadrukkelijk vermeld, omdat men normaal op deze struik geen zweefvliegen ziet. Als alles in de omgeving uitgebloeid is of nog geen bloemen vertoont blijkt men echter op enkele laatbloeiende struiken toch goed te kunnen verzamelen. Het ruderaal terreintje, vlak ten zuidwesten van het station, is ook een aardige roofvliegenvangplaats. Ik verzamelde, respectievelijk zag daar op dat kleine stukje *Dioctria oelandica* (Linnaeus), *D. hyalipennis* (J. C. Fabricius), *D. atricapilla* Meigen, *Lasio-pogon cinctus* (J. C. Fabricius), *Dysmachus trigonus* (Meigen), *Neoitamus cyanurus* (Loew) en *Eutolmus rufibarbis* (Meigen).

Een vrij opmerkelijke vindplaats op de Veluwe is het voedselrijke bos langs de Leuvenumse beek te Staverden. Hier verzamelde ik *Xylota abiens* Meigen (♂, 2.VI.1980) en *Sphegina kima-kowiczi* Strobl (3 ♂♂, 30.V.1980). Van beide soorten zijn het de eerste waarnemingen van de Veluwe. Ook werden aangetroffen *Neocnemodon brevidens* (Egger) (♂, 2.VI.1980), *Sphegina clunipes* (Fallén) (10 ♂♂, ♀, 30.V.1980), *Parasyrphus annulatus* (2 ♀♀, 2.VI.1980) en *Melangyna guttata* (♀, 6.VII.1980). Op deze vindplaats is het echter lastig verzamelen. Het bos is verboden vangterrein en te schaduwrijk en langs de weg maait men de schaarse schermbloemen in een vroeg stadium.

Eveneens in zandgebied gelegen, maar meer westelijk in de provincie Utrecht, is het bos juist ten zuiden van Soestduinen. Hier verzamelde ik vroeg in het seizoen op een laatbloeiende wilg *Platycheirus discimanus* Loew (3 ♂♂, ♀, 22.IV.1978). Op vroeg bloeiende wilg vlogen daar *Melangyna quadrimaculata* Verrall (4 ♂♂, 5 ♀♀, 24.III.1980; 2 ♀♀ 27.III.1981). Tevens werden er exemplaren van *Cheilosia grossa* (Fallén) (♂, 27.III.1981) en van *C. albipila* Meigen (♂, 27.III.1980) gevangen. Later in het seizoen verzamelde ik er *Epistrophe melanostomoides* op een bloeiende meidoorn (♂, 28.V.1978).

Van hetzelfde gebied, maar in Amersfoort langs de spoorlijn naar Utrecht, juist ten westen van de oude rijksweg naar Amsterdam, vermeldde ik enige tijd geleden de vroeg in het jaar gevangen *Xanthogramma citrofasciatum* (De Geer) (Van der Goot & Lucas, 1964). Wat later in het seizoen vlogen er veel dieren langs het parallelpad langs de spoorlijn op de bladeren van Amerikaanse Vogelkers (*Prunus serotina* Ehrhart). Vermeldenswaard zijn *Neocnemodon pubescens* Delucchi et Pschorn-Walcher (♂, 9.V.1978) en *Melangyna triangulifera* (♂, 3 ♀♀, 9.V.1978; 2 ♂♂, 8 ♀♀, 11.V.1978).

Een vermoedelijk vrij belangrijke vindplaats in de IJsselvlakte, juist buiten de Veluwe, is het Appense bos bij het station Klarenbeek. Helaas bloeien in dit grote bos vrijwel alleen

Amerikaanse Vogelkers en Sporkehout (*Frangula alnus* Mill.). Langs de bosranden staat wat braam waar ik weinig van belang op ving. Wel zijn interessant de schermbloemen langs de grote weg, langs de bosrand. Hier ving ik *Parasyrphus nigratarsis* (Zetterstedt) (♀, 8.VI.1980; tweede gepubliceerde waarneming van Nederland), *Criorhina asilica* (Fallén) (♂, ♀, 18.VI.1978), *Melangyna guttata* (♀, 8.VI.1980) en *Xylota lenta* (♀, 8.VI.1978).

Eveneens in het IJsseldal gelegen is het wandelpark het Engelse Werk bij Zwolle. Dit bleek een voorpost te zijn van het verspreidingsgebied van *Cheilosia variabilis* (Panzer) (2 ♂♂, 20.V.1978; ♂, 12.V.1980). Deze soort werd in het kustgebied nooit gevonden. Ook vond ik daar, zittend op een blad van de voedselplant Hemelsleutel (*Sedum telephium* L.) *Cheilosia semifasciata* Becker (♀, 12.V.1980). Opmerkelijk was nog een vangst van de Bombyliide *Bombylius major* (Linnaeus) (♀, 12.V.1980). Ook werd de zweefvlieg *Melangyna triangulifera* verzameld (♀, 12.V.1980). Wellicht kunnen in dit oude bos nog veel meer interessante vangsten gedaan worden.

In het Brabantse zandgebied deed ik nog enkele vermeldenswaardige vangsten drie km NNO van Valkenswaard op een stukje heide bij Treeswijk. Verzameld werden daar *Metasyrphus nielseni* (♂, 5.IX.1979) en *M. latilunulatus* (Collin) (♂, 5.IX.1979). Beide soorten zijn weinig uit Nederland vermeld.

Van vele jaren geleden is nog de vangst uit Zuid-Limburg van *Epistrophe diaphana* (Zetterstedt), nieuw voor de Nederlandse fauna: Ulestraten (Waterval), 14.VI.1969, ♂. Deze soort lijkt in gestalte op soorten als *E. ochrostoma* (Zetterstedt) en *E. melanostoma*, maar onderscheidt zich door de geheel zwart gekleurde sprieten (bij de twee laatstgenoemde soorten zijn de sprieten geel). Over de in dit artikel eerder genoemde soort *Melangyna ericarum*, eveneens nieuw voor de Nederlandse fauna, valt op te merken dat men haar moet zoeken onder exemplaren van *M. umbellatarum*. *M. ericarum* is echter donkerder: kleinere achterlijfsvlekken, die op de tweede tergiet ver verwijderd zijn van de zijnaad (bij *M. umbellatarum* gaan deze vlekken over de zijnaad of bereiken deze tot op zeer korte afstand). Verder zijn de lange bors-telachtige haren op de achterzijde van de voorste en middelste dijen bij *M. ericarum* zwart (geel bij *M. umbellatarum*). Voorts is de beharing op de bovenzijde van het borststuk (het schildje niet meegerekend) bij *M. ericarum* deels zwart (geheel geel bij *M. umbellatarum*). *M. ericarum* is overal zeldzaam. Ik ken alleen vermeldingen van Groot-Brittannië (drie vindplaatsen: Collin, 1946; Coe, 1953) en van Denemarken (Torp Pedersen, 1973: één exemplaar). Wel dient men er m.i. rekening mee te houden dat *M. ericarum* slechts een zeldzame, donker getinte variëteit is van *M. umbellatarum*. Zolang dat niet uitgezocht is voer ik deze „soort” voorlopig maar op.

Ik wil de geïnteresseerden er nog opmerkzaam op maken dat in een Duits artikel (Clauszen & Torp, 1980) twee Syrphidensoorten als nieuw voor Nederland zijn vermeld. Het betreft de soorten *Anasimyia interpuncta* (Harris) en *A. contracta* Clauszen & Torp. Voor de kenmerken van deze soorten verwijs ik naar dat artikel.

Tevens vermeldde ikzelf (Van der Goot, 1977) als nieuw voor Nederland de Conopide *Myopa strandi* Duda (Putten, Veluwe, 12.IV.1913, één exemplaar). Voor de kenmerken van deze Conopide verwijs ik naar de reeds geciteerde determineertabel.

THEREVIDAE

Een aantal jaren geleden stuurde ik de Therevidae van mijn verzameling naar Dr. L. Lyneborg ter determinatie. De teruggezonden dieren leverden een naamsverandering op en twee soorten nieuw voor de Nederlandse fauna.

Thereva valida Loew, nieuw voor de Nederlandse fauna: Geulhem, 13.VI.1966, ♀.

T. strigata (J. C. Fabricius), nieuw voor de Nederlandse fauna: Nuth, 13.VI.1967, ♀, leg. B. van Aartsen.

T. cinifera Meigen, nieuw voor de Nederlandse fauna. Dit is een oudere naam voor *T. subfasciata* Schummel, welke laatste soort dus geschrapt moet worden uit de lijst van Nederlandse soorten. Voor de kenmerken van bovenstaande soorten verwijs ik naar Lyneborg (1974).

Tenslotte: al het in dit artikel vermelde materiaal bevindt zich in de collectie van het Instituut voor Taxonomische Zoölogie te Amsterdam.

LITERATUUR

- Barendregt, A., 1978. *Zweefvliegengtabel* (6. ed.): 1-84, Jeugdbondsuitgeverij, 's Graveland.
- Clauszen, C. & E. Torp, 1980. Untersuchungen über vier europäische Arten der Gattung *Anasimyia* Schiner, 1864 (Insecta, Diptera, Syrphidae). — *Mitt. zool. Mus. Univ. Kiel* 1 (4): 1-16.
- Coe, R. L., 1953. Diptera Syrphidae. — *Handb. Ident. Br. Insects* 10 (1): 1-98.
- Collin, J. E., 1946. *Syrphus ericarum* sp. n. ♂ ♀ (Diptera, Syrphidae). — *Entomologist's Rec. J. Var.* 58: 117-119.
- Goot, V. S. van der, 1977. *Blaaskopvliegen (Conopidae). Roof- en Blaaskopvliegengtabel* (4. ed.): 1-18, Jeugdbondsuitgeverij, 's Graveland.
- , 1979a. *Chrysochroma bipunctatum* (Scopoli) (Dipt., Stratiomyiidae) weer in Nederland waargenomen). — *Ent. Ber., Amst.* 39: 76.
- , 1979b. Een goede vliegenvangplaats: Apeldoorn, omgeving Echoput en Aardhuis (Dipt., Syrphidae, Conopidae, Asilidae et Coenomyiidae). — *Ent. Ber., Amst.* 39: 153.
- , 1980. *Neocnemodon latitarsis* (Egger) (Diptera, Syrphidae) in aantal in Nederland gevangen. — *Ent. Ber., Amst.* 40: 18.
- , 1981. Talrijk voorkomen van de Grote Narcisvlieg en een der Kleine Narcisvliegen in een bos aan de rand van de bollenvelden te Hillegom. — *Ent. Ber., Amst.* 41: 143.
- , & J. A. W. Lucas, 1964. Aantekeningen over Nederlandse Syrphiden. — *Ent. Ber., Amst.* 24: 3-13.
- Lyneborg, L., 1974. The Czechoslovak species of *Thereva* Latr. (Therevidae, Diptera), with the description of a new species from Hungary and Austria. — *Acta. Sci. nat. Mus. Bohem. meridian.* 14: 13-42.
- Stubbs, A. E., 1980. The rearing of *Cheilosia paganus* and *C. fraterna* (Diptera: Syrphidae). — *Entomologist's Rec. J. Var.* 92: 114-117.
- Torp Pedersen, E., 1973. Fortegnelse over Danmarks svirrefluer (Diptera, Syrphidae) og deres faunistik. — *Ent. Meddr* 41: 21-48.
- N. Anslinstraat 42, 1068 WN Amsterdam.

CHIRONOMUS SPP. (CHIRONOMIDAE; DIPTERA) GEVONDEN IN DE MAGEN VAN DE KLEINE STRANDLOPER CALIDRIS MINUTA (LEISLER). Van de heren P. Meininger en W. C. Mullié te Middelburg ontving ik de maaginhouden van acht Kleine strandlopers die verzameld waren bij Lake Manzala in Egypte op 27 december 1979. Lake Manzala is een brak meer dat een zout-zoet gradiënt kent. De maaginhouden bestonden voor een zeer belangrijk deel uit restanten van *Chironomus* spp. (Chironomidae; Diptera). In één maag werden de restanten gevonden van ongeveer 40 adulte exemplaren die konden worden herkend aan de facetogen en delen van het mesonotum. In de overige magen (twee ervan waren nagevoeg leeg) waren naast restanten van adulte chironomiden veel kopkapsels van larven te vinden. Omdat deze delen harder zijn dan de rest van het lichaam blijven deze langer intact. Zodoende was het mogelijk door middel van het tandingspatroon van het labium vast te stellen dat het ging om larven van het genus *Chironomus*. Op grond van de gevonden aantallen kan geconcludeerd worden dat de chironomiden rond eind 1979 een belangrijke voedselbron vormden voor de Kleine strandlopers van Lake Manzala. Een uitvoerig verslag van de ornithologische reis van en door de heren Meininger en Mullié zal verschijnen in het Wader Study Group Bulletin van april 1981 nr. 31.

B. Krebs, Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, Vierstraat 28, 4401 EA Yerseke.